

Міністерство освіти і науки України
Товариство з обмеженою відповідальністю
«ХАРКІВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ»

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Голова приймальної комісії

Павло ОРЛОВ

«22» квітня 2024 р.

ПРОГРАМА

фахового випробування з

ОБЛІКУ І ОПОДАТКУВАННЯ

для зарахування на перший рік навчання за освітнім рівнем бакалавра
за спеціальністю

071 «Облік і оподаткування»

(освітньо-професійна програма «Облік і оподаткування»)

на основі освітнього рівня бакалавра, магістра

(освітньо-кваліфікаційного ступеня спеціаліста) у 2024 році

Розглянуто та схвалено на засіданні
Приймальної комісії ТОВ
«Харківський університет»
Протокол № 4 від 22.04. 2024 р.

Харків - 2024

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Дані програмові вимоги складені для підготовки до вступного випробування з фахового вступного іспиту для вступників на освітню програму “Облік і оподаткування” освітнього рівня ОР Бакалавр, які здобули вищу освіту, або успішно її здобувають не менше одного року (“друга вища освіта”) та містять перелік питань з дисциплін, що вивчаються на першому курсі освітньої програми “Облік і оподаткування” освітнього рівня ОР Бакалавр, зокрема: податкова система, статистика, теорія бухгалтерського обліку, основи бізнесу та соціальне підприємництво.

ОСНОВНІ ПИТАННЯ З ДИСЦИПЛІНИ “СТАТИСТИКА”

1. Поняття про предмет та метод статистики.
2. Основні категорії статистики.
3. Поняття про статистичне спостереження.
4. Програмно-методологічні та організаційні питання статистичного спостереження.
5. Форми статистичного спостереження.
6. Помилки спостереження та способи їх виправлення.
7. Класифікація та групування.
8. Принципи формування груп та створення статистичних таблиць.
9. Поняття про абсолютні величини та їх види.
10. Відносні величини, їх суть, види та форми вираження.
11. Поняття про середні величини та їх значення в статистиці.
12. Види середніх величин.
13. Середня арифметична проста і зважена.
14. Математичні властивості середньої арифметичної.
15. Поняття варіації та її основні показники.
16. Математичні властивості дисперсій.
17. Види дисперсій. Характеристики форми розподілу.
18. Сутність вибіркового спостереження та причини його застосування.
19. Методи і способи відбору одиниць у вибірку сукупність.
20. Визначення середньої та граничної похибки вибірки.
21. Визначення необхідної чисельності вибірки.
22. Поняття про ряди динаміки, їх види та правила побудови.
23. Статистичні характеристики рядів динаміки.
24. Середні показники динаміки та основні прийоми аналізу рядів динаміки.
25. Статистичне вивчення сезонних коливань.

ОСНОВНІ ПИТАННЯ З ДИСЦИПЛІНИ “ТЕОРІЯ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ”

1. Класифікація бухгалтерського обліку та його вимірники.
2. Особливості бухгалтерського обліку, його принципи та мета.
3. Користувачі даних бухгалтерського обліку та їх інформаційні потреби.
4. Функції бухгалтерського обліку та вимоги, які ставляться до нього.
5. Предмет та об'єкти бухгалтерського обліку
6. Класифікація господарських засобів за складом і використанням
7. Класифікація господарських засобів за джерелами формування (фінансування)
8. Методи бухгалтерського обліку.
9. Суть бухгалтерського балансу та його призначення.
10. Структура бухгалтерського балансу, основні етапи його складання.
11. Призначення, визначення та будова рахунків бухгалтерських обліку.
12. Сутність, обґрунтування та значення подвійного запису.
13. Синтетичні і аналітичні рахунки.
14. Поняття Плану рахунків бухгалтерського обліку та його характеристика.
15. Класифікація рахунків за економічним змістом.
16. Класифікація рахунків за призначенням та структурою.
17. Поняття про документ й документування, значення первинних документів.
18. Класифікація документів і їх характеристика.
19. Інвентаризація: її завдання, види та порядок відображення в системі рахунків бухгалтерського обліку
20. Сутність вартісного вимірювання та оцінки в бухгалтерському обліку.
21. Облік основних господарських процесів.

ОСНОВНІ ПИТАННЯ З ОСНОВ БІЗНЕСУ ТА СОЦІАЛЬНОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА

1. Бізнес і діло
2. Поняття бізнесу та підприємництва
3. Суб'єкти бізнесу
4. Елементи системи бізнесу
5. Сутність бізнес-ідеї
6. Вибір виду діяльності
7. Оцінка бізнес-ідеї
8. Законодавчі акти з розвитку підприємництва
9. Підприємство, як основна ланка підприємництва
10. Ліцензування підприємницької діяльності
11. Етика відносин з підлеглими у бізнесі
12. Етика відносин з діловими партнерами у бізнесі
13. Культура бізнес-діяльності
14. Соціальна відповідальність бізнесу

15. Сутність франчайзингу
16. Види франчайзингу
17. Франчайзинговий пакет
18. Умови, принципи, функції підприємництва
19. Форми підприємств
20. Заснування та реєстрація юридичної особи
21. Сутність, функції, фактори конкуренції
22. Форми конкуренції, методи конкурентної боротьби
23. Характерні риси соціального підприємництва
24. Складові соціального підприємництва
25. Основні критерії соціального підприємництва

ОСНОВНІ ПИТАННЯ З ДИСЦИПЛІНИ “ПОДАТКОВА СИСТЕМА”

1. Поняття і функції податків.
2. Елементи податків.
3. Види прямих податків.
4. Непрямі податки, їх переваги та недоліки.
5. Загальнодержавні і місцеві податки і збори.
6. Сутність та принципи побудови податкової системи.
7. Організаційна структура органів Державної податкової служби України.
8. Основні завдання та функції Державної податкової служби України.
9. Введення податку в ціну товарів та послуг.
10. Визначення об'єкта та суб'єкта оподаткування ПДВ.
11. Порядок визначення бази оподаткування.
12. Ставки ПДВ.
13. Сутність та економічне значення акцизного податку.
14. Ставки акцизного податку та підакцизні товари.
15. Економічна сутність та види мита.
16. Суб'єкт, об'єкт оподаткування митом.
17. Платники і об'єкт оподаткування податком на прибуток.
18. Ставки податку на прибуток.
19. Платники та об'єкт оподаткування податком на доходи фізичних осіб.
20. Суб'єкти малого підприємництва – платники єдиного податку.
21. Ставки єдиного податку.
22. Порядок переходу на спрощену систему оподаткування
23. Види місцевих податків та зборів.
24. Податок на майно.
25. Місцеві збори та їх характеристика.

ПЕРЕЛІК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ З ДИСЦИПЛІНИ

“СТАТИСТИКА”

1. Закон України “Про офіційну статистику” (зі змінами і доповненнями) від 16.08.2022 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2524-20#Text>
2. Офіційний сайт “Державна служба статистики України”. URL: <https://www.ukrstat.gov.ua/>
3. Методологічні положення щодо забезпечення статистичної конфіденційності в органах державної статистики від 15.02.2017 р. № 41 (зі змінами). URL: http://ukrstat.gov.ua/metod_polog/metod_doc/2017/41/41_2017.htm
4. Методологічні положення державного статистичного спостереження “Структурні зміни в економіці України та її регіонів” від 09.01.2023 р. № 8. URL: https://ukrstat.gov.ua/norm_doc/2023/08/8.pdf
5. Раєвнева О. В., Аксьонова І. В., Бровко О. І. Статистика: навчальний посібник; за заг. ред. д-ра екон. наук, професора Раєвневої О. В. Харків: ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2019. 389 с.
6. Опря А. Т. Статистика (модульний варіант з програмованою формою контролю знань): навч. посіб. К.: Центр учбової літератури, 2012. 448 с.
7. Педченко Г. П. Статистика: навчальний посібник. Мелітополь: Колор Принт, 2018. 266 с.
8. Щурик М.В., Ключенко А.В. Статистика: Навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. усіх рівнів акредит. Івано-Франківськ: НАІР, 2016. 274 с.
9. Козирєва О.В., Федорова В.О. Статистика: навчальний посібник. Х.: Видавництво Іванченка І.С., 2021. 187 с.
10. Самотоєнкова О.В., Ольвінська Ю.О. Економічна статистика: навчальний посібник. Видання друге, перероб. та доп. Одеса : ФОП Гуляєва В. М., 2020. 276 с.
11. Городянська Л.В., Сизов А.І. Статистика для економістів: навчальний посібник. К.: [Київ. нац. ун-т ім. Т.Шевченка], 2019. 350 с.
12. Підгорний А.З. Фінансова статистика: навчальний посібник. К.: ФОП Гуляєва В.М., 2020. 204 с.

ПЕРЕЛІК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ З ДИСЦИПЛІНИ

“ТЕОРІЯ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ”

1. Закон України “Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні” (зі змінами і доповненнями) від 16.07.99 р. № 996 – XIV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14#Text>
2. План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов’язань та господарських операцій підприємств і організацій, затверджений наказом Міністерства фінансів України від 30.11.99 р. № 291, із змінами та доповненнями. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua>.
3. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов’язань і господарських операцій підприємств і організацій, затверджена наказом Міністерства фінансів України від 30.11.99 р. № 291, із

змінами та доповненнями URL : <http://zakon1.rada.gov.ua>.

4. Положення про документальне забезпечення записів у бухгалтерському обліку від 24.05.1995 р. № 88, із змінами та доповненнями. URL : <http://zakon4.rada.gov.ua>

5. Положення про інвентаризацію активів та зобов'язань від 02.09.2014 р. № 879. URL : <http://zakon1.rada.gov.ua>.

6. Методичні рекомендації з формування собівартості продукції (робіт, послуг) у промисловості [Текст] ; затв. наказом М-ва промислової політики України від 09.07.2007 р. № 373. Київ: ДП “Інформаційно-аналітичне агенство”, 2007. 305 с.

7. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку № 1 “Загальні вимоги до фінансової звітності” [Електронний ресурс]: сайт Верховної ради України. <http://zakon4.rada.gov.ua>

8. Бруханський Р. Ф. Бухгалтерський облік : підруч. / Р. Ф. Бруханський. Тернопіль : ТНЕУ, 2016. 480 с.

9. Бурлан С. А. Бухгалтерський облік (загальна теорія) : навч. посіб. / С. А. Бурлан, Н. В. Каткова. Миколаїв : Вид-во ЧНУ ім. Петра Могили, 2018. 272 с.

10. Бухгалтерський облік : навчальний посібник / В. М. Краєвський .... [та ін.]; Університет державної фіскальної служби України. Ірпінь : УДФСУ, 2021. 387 с.

11. Бухгалтерський облік для економістів і правознавців [Текст] : Навч. посіб. / За заг. ред. Ю. А. Кузьмінського. К. : КНЕУ 2007. 648 с.

12. Бухгалтерський облік та оподаткування: Навч. посібник / За ред. Р. Л. Хом'яка, В. І. Лемішовського. Львів: Бухгалтерський центр “Ажур”, 2009. 1112 с.

13. Давидюк Т. В. Бухгалтерський облік : навч. посібник / Т. В. Давидюк, О. В. Манойленко, Т. І. Ломаченко, А. В. Резніченко. Харків, Видавничий дім «Гельветика», 2016. 392 с.

14. Загородній А. Г. Бухгалтерський облік: Основи теорії та практики: підручник / А. Г. Загородній, Г. О. Партин, Л. М. Пилипенко. 2-е вид., переробл. і доповн. К. : Знання, 2009. 422 с.

15. Клим Н. М. Бухгалтерський облік : підручник. Національний лісотехнічний університет України. 2-е видання, перероблене і доповнене. Львів : Галицька видавнича спілка, 2021. 427 с.

16. Швець В. Г. Теорія бухгалтерського обліку: Підручник. К.: Знання, 2004. 447 с.

ПЕРЕЛІК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ З ДИСЦИПЛІНИ

“ОСНОВ БІЗНЕСУ ТА СОЦІАЛЬНОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА”

1. Господарський кодекс України : прийнятий Верховною Радою України від 16.01.2003 № 436-IV : [Електронний ресурс]. Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text>

2. Податковий кодекс України : прийнятий Верховною Радою України від

- 02.12.2010 № 2755-VI : [Електронний ресурс]. (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2011, № 13-14, № 15-16, № 17, ст.112) [Електронний ресурс]. Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text>
3. Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань: Закон України від 15.05.2003 року №755-IV : [Електронний ресурс]. Режим доступу : <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/755-15>.
4. Закон України. Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань. (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2003, № 31-32, ст.263). [Електронний ресурс]. Режим доступу <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/755-15#Text>
5. Закон України. Про розвиток та державну підтримку малого і середнього підприємництва в Україні. (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2013, № 3, ст.23) : [Електронний ресурс]. Режим доступу. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4618-17#Text>
6. Баланюк І.Ф., Іваночко Б.Р. Заходи по залученню інвестицій в розвиток бізнесу територіальних громад на основі маркетингової стратегії. Інноваційна економіка. 2023. № 1 [93]. С. 45-51.
7. Баланюк І.Ф., Шеленко Д.І., Ліба Н.С., Приймак Х.М. Наукові дослідження поведінки споживачів при просуванні товару за маркетинговим проектом та економічний контроль за управлінням бізнесу. Наукові інновації та передові технології». Серія «Економіка». Вип. № 11(25) 2023. DOI [https://doi.org/10.52058/2786-5274-2023-11\(25\)-343-353](https://doi.org/10.52058/2786-5274-2023-11(25)-343-353).
8. Вагнер І. М., Демко І. І. Вплив Covid-19 на економічний розвиток малого і середнього бізнесу в Україні. Вісник університету банківської справи. 2020, № 1 (37). С. 59- 66.
9. Біляк Т.О., Бірюченко С.Ю., Бужимська К.О. Основи підприємництва: Підручник. Житомир : ЖДТУ. 2019. 493 с.
10. Добрава Н.В., Осипова М.М. Основи бізнесу: навчальний посібник. Одеса: Бондаренко М. О. 2018. 305 с.

ПЕРЕЛІК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ З ДИСЦИПЛІНИ

“ПОДАТКОВА СИСТЕМА”

1. Податковий кодекс України: Закон України від 02.12.2010 р. №2755–VI. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>
2. Андрущенко В., Тучак Т. Податкова система: навч. посіб. Київ.: Центр учбової літератури, 2019. 416 с.
3. Біляк Ю. В., Тітенко З. М. Податкова система : навч. посіб. / Нац. унт біоресурсів і природокористування України. Київ: НУБіП України, 2021. 633 с.
4. Варналій З. С., Романюк М. В. Податкова система : підручн. Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. Київ: Знання України, 2019. 567 с.
5. Кузь В.І. Податкова система: навч. посіб. Чернівці: Чернівець. нац. унт ім. Ю. Федьковича, 2022. 240 с.

- 6.Податкова система: навч. посіб. / Волохова І. С., Дубовик О. Ю., Слатвінська М. О. та ін.; за заг. ред. І. С. Волохової, О. Ю. Дубовик. Харків: Видавництво «Діса плюс», 2019 402 с.
- 7.Податкова система: навч. посіб. / Іванов Ю.Б., Тищенко В.Ф., Найденко О.Є. та ін. Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2018. 408 с.
- 8.Томнюк Т. Л. Податкова система: навч. посіб. Чернівці: ЧТЕІ ДТЕУ, 2022. 324 с.
- 9.Податкова система : мультимедійний навчальний посібник / [В. Ф. Тищенко, О. Є. Найденко, В. В. Карпова та ін.]. – Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2021.
- 10.Становлення та розвиток податкової системи України [Текст] : монографія / М. Г. Волощук, І. І. Матьола, Т. О. Карабін, О. В. Білаш. – Ужгород : Видавництво Олександри Гаркуші, 2021. – 172 с.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Порядок проведення та критерії оцінювання вступних випробувань регулюється Положенням про організацію вступних випробувань у ТОВ "Харківський університет".